

INFORME DE LA PRIMERA VISITA ANUAL A LA PLATJA DE LA POMEREDA

Data de la visita: 11 de maig de 2016

Autor: Cèsar Gutiérrez i Perearnau

D'acord amb el contracte menor de serveis SCOE2012000016/X2012000683, presentem les observacions corresponents a la visita de camp efectuada a l'àrea protegida de la platja de la Pomereda, en la data anteriorment assenyalada.

Les incidències que requereixin d'intervenció, així com les recomanacions de gestió municipal, s'acolorixen amb lletra vermella.

Presentem el mapa de l'àmbit d'estudi, juntament amb la designació de cadascun dels tancats de protecció de la platja:

Introducció: Prèviament a la visita a la platja s'ha mantingut una reunió a l'ajuntament amb el regidor Óliver Sánchez-Camacho i la tècnica Laia Gómez. Aquesta trobada ha servit per a planificar una reorientació del projecte de naturalització de la platja. D'acord amb el detall d'aquesta reunió, els informes obvien els apartats referents a mobiliari, llevat que siguin prou rellevants, i tendiran a centrar-se en el medi natural.

Atesa la necessitat de traspasar la informació de la flora i la fauna en suport cartogràfic, i aprofitant l'avinentsa d'un tècnic municipal amb disponibilitat en aquest sentit, segons que ens comenta l'Óliver, proposem un sistema de georeferenciació de les citacions de fauna i de flora que es produeixin a *posteriori*: l'espai es divideix en quadrants segons si hi ha protecció (P) o no (NP) d'estaques i cordes, i segons 3 quadrants en sentit perpendicular a mar (S -sud-, C -centre- i N -nord-). Alhora, es manté la designació TS1, TS2, TS3, TN1, TN2 i TN3. D'aquesta manera, les citacions de flora i de fauna podran georeferenciar-se més o menys fàcilment mitjançant presència/absència en qualsevol de les quadrícules que definim. De tota manera, recomanem ressenyar-ne l'abundància, la qual pot ésser representada mitjançant cercle petit (rara: menys de 10 peus), cercle mitjà (present: entre 11 i 100 peus) i cercle gran (abundant: més de 100 peus). D'aquesta manera, la citació següent: *Rumex bucephalophorus* NP-TS2-C-abundant significa que aquest tàxon és abundant (per tant, cercle gran) en el sector fora tancat del TS2, i, més específicament, en el sector central d'aquest. Vegeu-ho representat a la imatge següent.

Mapa 1. Exemple de representació de la citació “*Rumex bucephalophorus* NP-TS2-C-abundant”

Mobiliari i elements de tancament:

TS1, TS3 i TN2- Als faristols antics els convindria una repassada de pintura a les vores. **Caldria repintar-los.** Vegeu els informes anteriors

TN1- Al sector central manquen diversos segments de corda, i al suport de les normes de conducció li manca la placa. **Vegeu la foto 1. Caldria reposar-ho**

TN3- La sedimentació dels temporals ha fet que les estacades de l'extrem nord quedin colgades i la corda ran de la sorra. **Caldria recol·locar-les** (vegeu informes anteriors)

→*En general el mobiliari i els elements de tancament es troben en un estat de conservació prou bo (altres desperfectes menors no han estat consignats).*

Usos públics:

TS1- Les deixalles no hi són pas rares; un dels punts on són més presents és al TN1. **Vegeu les fotos 2 i 2bis. Caldria retirar-les**

→*Les deixalles no són nombroses però són presents a molts dels tancats. A l'inici de la temporada de bany caldrà veure el comportament del maquinista*

Medi natural:

*Com cada any, hem observat corriols (ocells del gènere *Charadrius*) als tancats TN1 i TN2. No hem pogut determinar si correspon a corriol petit o a corriol camanegre, ni si corresponia a un individu o a dos. Més endavant en la prospecció de la platja se n'han observat més exemplars a TS3 i a TS1 (aquest darrer fora tancat) que sí que semblaven correspondre a *Charadrius dubius*. Caldria un seguiment ornitològic que pogués determinar el nombre de parelles existents i llur èxit reproductiu i zones d'ús, així com la d'altres ocells d'especial interès com ara la terrorola vulgar. S'hi ha observat, també, indicis de presència de conill (*Oryctolagus cuniculus*) als tancats sud.

*En l'informe d'octubre de 2014 ressenyàvem la presència de 8 espècies de ropalòcers (papallones diürnes). En aquesta visita les condicions meteorològiques no eren gens favorables, però se n'han observat 4 espècies (*Cynthia cardui*, *Lycaena phlaeas*, *Euchloe crameri* -**vegeu la foto 3**-, i *Colias crocea*). No havent estat algunes d'elles observades en la visita de 2014 d'això se'n desprèn que el nombre d'espècies que poden observar-s'hi és, si més no, de 10 i, probablement, igual o superior a la dotzena.

*Les pluges abundoses de l'abril han fet que la floració sigui bona, i la platja té bon aspecte, amb diverses espècies en flor. **Vegeu les fotos 4 i 5.**

*Si bé sembla que ha minvat el nombre de peus d'*Echinophora spinosa* caldrà esperar a la visita estival per a confirmar-ho. D'altra banda, però, els fragments de rizoma de la campanera de mar (*Calystegia soldanella*) translocats a l'extrem nord dels TS2 han arrelat bé i ara hi prospera un petit rodal. **Vegeu la foto 6**

*Al TN3, on la platja és més estreta, els temporals han arribat fins ran del tancat. Les deixes han aportat restes de barrella punxosa (tal vegada provinents de la mateixa platja), les quals han germinat massivament. **Vegeu la foto 7.**

*El sector TS2 (davant de Boehringer) continua presentant un aspecte i condició molt bona, tant des del punt de vista paisatgístic com pel que fa a la colonització vegetal. **Vegeu les fotos 8 a 10.** D'altra banda, és rellevant a l'extrem nord de TS1 i a TS2 com s'hi prefigura una zona més deprimida longitudinalment en el sentit paral·lel a mar, amb un desnivell de 50 cm aproximadament. **Vegeu-la grafiada en verd a la foto 11.** Sembla representar una formació incipient d'una depressió interdunar, natural en platges extenses i prou ben conservades des del punt de vista geomorfològic. En elles aquestes depressions s'acumulen argiles i llims i s'hi forma una vegetació diferenciada amb jonqueres i altres comunitats menys xeròfiles i de sòls no tant sorrencs. Encara que la depressió és incipient i aquesta dinàmica geomorfològica és funcional en platges de sorra fina (provinent de roques carbonatades), caldrà estudiar-ho per a verificar-hi la dinàmica que s'hi produeix i poder-ho quantificar de manera objectiva i inequívoca, així com contrastar la morfologia actual amb altres de futures. L'estudi geomorfològic, no cal dir-ho, també hauria de documentar i quantificar la formació de microrelleus dunars a redòs de les mates de jull i d'altres plantes perennes, així com, si és possible, oferir una visió comprensiva de la circulació superficial de les sorres a la platja de la Pomereda i de regressió/progressió de la platja en condicions normals i de temporals marítims i en esguard de la proximitat de la desembocadura de la Tordera.

*Cal esmentar que el Ministerio ha recreat, sense consens amb l'ajuntament de Malgrat, unes dunes a l'extrem nord de l'àrea protegida, consecutivament respecte a TN3. Hi ha plantat, especialment, el borró de platja -*Ammophila arenaria*- (espècie que del Maresme només es feia a Pineda, on la platja té sorres carbonatades), *Plantago crassifolia* (espècie mai citada de la zona, amb requeriments autoecològics que no es troben a la platja de la Pomereda ni, encara menys, en l'ambient on ha estat plantada) i el melgó de mar (*Medicago marina*). **Vegeu la foto 12.**

→*Malgrat que el pas de la màquina de neteja de platges és un impacte negatiu pel que fa a la flora, la vegetació i la geomorfologia, el comportament dels valors naturals és prou positiu.*

Annex fotogràfic:

Mobiliari i elements de tancament:

Foto 1. Al TN1 manquen diversos segments de corda així com la placa de normes de conducta

Usos públics:

Foto 2. Deixalles al TN1

Foto 2bis. Deixalles als tancats sud

Medi natural:

Foto 3. Exemplar d'*Euchloe crameri* sobre un exemplar de crucifera

Foto 4. Exemplar de cascall marí en flor

Foto 5. Diversos peus en flor de violer marí

Foto 6. Diversos

Foto 7. Munió de plançons de barrella punxosa (*Salsola kali*) al TN3. A la dreta, la sorra allisada per efecte del temporal; al front de les onades, dipòsit de deixes en les que ha germinat aquesta quenopodiàcia. Caldrà verificar si hi germinen altres espècies del litoral

Foto 8. Àrea fora tancat a TS2. Les mates de jull de platja són un element diferenciador, que configura un paisatge dunar

Foto 9. Peus de travarada marina (*Polygonum maritimum*) i de campaneta de mar (*Calystegia soldanella*) entre les mates de jull de platja fora tancat a TS2

Foto 10. Exemplar adult de melgó de mar (*Medicago marina*) amb bon reclutament al seu entorn. La colonització vegetal fora tancat a TS2 és força positiva

Foto 11. Platja davant el TS2. El traç verd indica una pressumpta depressió interdunar incipient, amb un desnivell proper a mig metre

Foto 12. Dunes recreades pel Ministerio a l'extrem nord de la platja, consecutivament al TN3